

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 38C/232/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114223405
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Centková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7114223405.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Jarmilou Centkovou v spore žalobkyne: P. zastúpenej JUDr. Dianou Treščákovou, advokátkou so sídlom Thurzova 6, 040 01 Košice proti žalovanému 1/: U. a žalovanému 2/: Y. obaja zastúpení JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom so sídlom Fejova 4, 040 01 Košice o neplatnosť právneho úkonu a o neúčinnosť právneho úkonu

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Strany sporu n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 17.9.2014 domáha voči žalovaným 1/ a 2/ určenia, že : Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 4.3.2014 medzi postupcom U. predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vo výške 132.777,67 EUR je absolútne neplatným právnym úkonom.
2. Súčasne sa touto žalobou domáha voči žalovaným 1/ a 2/ aj určenia, že Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 4.3.2014 medzi postupcom U. predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vo výške 132.777,67 EUR z titulu vrátenia kúpnej ceny z neplatnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti, je voči žalobkyni právne neúčinná. Žalobkyňa žiadala aj náhradu trov konania.
3. Svoj návrh skutkovo odôvodnila tým, že na Exekútorskom úrade Y. pod sp. zn. Ex 63/2013 je vedené voči žalovanému 1/ exekučné konanie o vymoženie pohľadávky žalobkyňou vo výške 132.775,68 EUR s príslušenstvom, priznanej jej zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Košice I sp. zn. 29Zm/25/2009, potvrdeným rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 30CbZm/8/2011 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoZm/8/2012, ktoré sa stali právoplatnými dňa 3.8.2013 a vykonateľnými dňa 7.8.2013. Žalovanému 1/ bol upovedomením o začatí exekúcie z 14.1.2014 uložený zákaz nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii, okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky žalobkyne, no aj napriek tomuto zákazu žalovaný 1/ Zmluvou o postúpení pohľadávky dňa 4.3.2014 previedol na žalovaného 2/ svoju splatnú pohľadávku voči G. v sume 132.777,67 EUR, ktorú si už v tom čase uplatňoval v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 37C/179/2009. V dôsledku toho na miesto žalovaného 1/ ako žalobcu, vystúpil žalovaný 2/. Toto súdne konanie bolo právoplatne skončené priznaním nároku žalobcovi. Nakoľko žalovaný 1/ porušil zákonnú povinnosť podľa § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku tým, že v rozpore s upovedomením o začatí exekúcie zo 14.1.2014 nakladal so svojím majetkom podliehajúcim exekúcii, je podľa žalobkyne právny úkon - postúpenie pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatným. Žalobkyňa svoj naliehavý právny záujem preukazuje vo vzťahu k žalovanému 1/ tým, že bez takéhoto rozhodnutia súdu nie je možné uspokojiť jej pohľadávku voči žalovanému 1/ pre jeho nemajetnosť. Žalobkyňa ďalej tvrdí, že týmto právnym úkonom došlo ku kráteniu veriteľa, pretože sa už nemôže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z majetku žalovaného 1/, nakoľko svoju pohľadávku postúpil na žalovaného 2/, pričom žalovaný 1/ už nemá žiaden iný majetok, preto sa tiež domáha určenia, že dlžníkove právne

úkony podľa § 42a ods. 1 a ods. 5 písm. a/ Občianskeho zákonníka sú voči nej právne neúčinné. Žalovaný 1/ po doručení upovedomenia o začatí exekúcie zo 14.1.2014 previedol svoju vymáhateľnú pohľadávku na žalovaného 2/, pričom nie je preukázané, či za túto pohľadávku bolo reálne poskytnuté protiplnenie. Zo zmluvy vyplýva, že odplata za postúpenie vo výške 130.000 EUR bola započítaná s pohľadávkou žalovaného v 2/, ktorú mal voči žalovanému 1/ z poskytnutej pôžičky (5.000.000,-Sk), ktorá bola údajne poskytnutá žalovanému 1/ dňa 22.3.2005. Žalobkyňa je presvedčená o tom, že tento úkon postúpenia a súčasného započítania vzájomných pohľadávok žalovaného 1/ a žalovaného 2/ je len vykonštruovaný právny úkon, ktorého účelom bolo ukrátiť žalobkyňu a spôsobiť tým nemožnosť uspokojenia jej vymáhanej pohľadávky v predmetnom exekučnom konaní. Preto súčasne navrhla, aby súd rozhodol a j o tom, že zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá medzi postupcom: U. zo dňa 4.3.2014, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vo výške 132.777,67 EUR z titulu vrátenia kúpnej ceny z neplatnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti, je voči nej právne neúčinná.

4. Na tieto skutkové tvrdenia žalobkyňa označila dôkazy : rozsudok Okresného súdu Košice II pod sp. zn. 4T 23/11 z 28.3.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť a stal sa vykonateľným dňa 28.3.2011 (a ktorým súd uznal žalovaného 1/ vinným za prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a, ods. 4 Tr. Zákona, keď ako dlžník žalobkyne po splatnosti svojho záväzku zo zmenky na sumu 4.000.000,- Sk (132.775,67 EUR) zmaril uspokojenie žalobkyne tak, že v rozsudku špecifikovanými právnymi úkonmi (dvomi zmluvami o prevode obchodného podielu a darovacej zmluvy na nehnuteľnosť) odstránil časť svojho majetku a spôsobil jej tak značnú škodu), ďalej Zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Košice I sp. zn. 29Zm/25/2009, Rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 30CbZm/8/2011, Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoZm/8/2012, Upovedomenie o začatí exekúcie a Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie, Zmluvu o postúpení pohľadávky.

5. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní dňa 19.1.2017 navrhol vykonať dokazovanie exekučným spisom pod sp. zn. Ex 63/2013, 39Er/4043/2013 súdneho exekútora Y. a poukázal aj na skutočnosť, že trestné konanie vedené na Okresnom súde Košice II z 28.3.2011 proti žalovanému 1/ doposiaľ nie je právoplatne ukončené, pričom v konaní bol zadaný znalecký posudok na zistenie majetku žalovaného 1/ ku dňu 4.3.2014, tzn. k momentu, kedy podpisoval zmluvu o prevode pohľadávky s Y.6. Žalovanému 1/ bola žaloba doručená dňa 7.1.2015, k žalobe sa nevyjadril.

7. Žalovanému 2/ bola žaloba doručená dňa 22.10.2014. K žalobe sa nevyjadril.

8. Súd v súlade s § 182 CSP na pojednávaní dňa 12.1.2018 vyhlásil dokazovanie za skončené potom, ako návrh žalobkyne na doplnenie dokazovania vyžiadaním si zo Švajčiarska daňové priznania žalovaného 2/ za roky 2004 alebo 2005 uznal za irelevantný vo vzťahu k meritu veci.

Po v y h o d n o t e n í vykonaných dôkazov je p r e u k á z a n é :

9. Dňa 17.3.2007 O. (manžel žalobkyne) požičal žalovanému 1/ sumu 4.000.000,- Sk (po prepočte konverzným kurzom 30,1260 SKK/EUR, je to 132.775,68 EUR).

10. Dňa 19.3.2007 žalovaný 1/ vystavil Zmenku v prospech žalobkyne na zmenkovú sumu 4.000.000,- Sk, ktorá sa stala splatnou 19.6.2007, ktorú však žalovaný 1/, ako príjemca neuhradil.

11. Dňa 28.3.2011 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Košice II v trestnej veci sp. zn. 4T/23/11 zo dňa 28.3.2011, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste podanej prokurátorom Okresnej prokuratúry Košice II voči obžalovanému U. z dôvodu konštatovania jeho viny, nakoľko ako dlžník po splatnosti svojho záväzku vyplývajúceho zo zmenky na sumu 4.000.000,-Sk (132.775,67 EUR) zmaril uspokojenie svojho veriteľa P. takto : po a) dňa 25.7.2007 Zmluvou o prevode obchodného podielu svoj obchodný podiel (100 %) v spol. sk W. na svoju T. po b) dňa 30.7.2007 Zmluvou o prevode obchodného podielu previedol svoj obchodný podiel (25 %) v spol. W. na svoju T. po c) dňa 31.10.2007 Darovacou zmluvou previedol na U. nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, v katastrálnom území X., a to rodinný dom, súpisné číslo XXX, parcelné číslo XXX/X, dvoj garáž, súpisné číslo XXXX, parcelné číslo XXX/X, pozemky parcelné číslo XXX vo výške XXX mX, parcelné číslo XXX/X vo výmere XXX mX a parcelné číslo XXX/X vo výmere XX mX, pričom k zavkladovaniu nehnuteľnosti došlo dňa 23.11.2007, čím poškodená P. spôsobil škodu vo výške 4.000.000,- Sk (132.775,67 EUR). Svojím konaním zmaril uspokojenie svojho veriteľa tým, že inak odstránil časť svojho majetku a spôsobil tak značnú škodu, čím spáchal prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a, ods. 4 Tr. zákona. Za to bol odsúdený k trestu odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov.

12. Zmenkovým platobným rozkazom pod sp. zn. 29Zm/25/2009-57 vydaným Okresným súdom Košice I dňa 7.3.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.8.2013 a vykonateľnosť dňa 7.8.2013 (v spojení s Rozsudkom Okresného súdu Košice I pod sp. zn. 30CbZm/8/2011-103 zo dňa 24.2.2012 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 3CoZm/8/2012-122 zo dňa 25.4.2013) bol žalovaný (. zaviazaný

zaplatiť žalobkyni (. zmenkovú sumu 132.775,68 EUR spolu s 6 % úrokom ročne od 20.6.2007 do zaplattenia, ako aj nahradiť trovy konania.

13. Dňa 5.12.2013 bolo začaté exekučné konanie u súdneho exekútora Y. pod sp.zn. Ex 63/13 v prospech žalobkyně ako oprávnenej, a v neprospech žalovaného 1/ ako povinného, na vymozenie peňažnej pohľadávky vo výške 132.775,68 EUR na základe exekučného titulu Zmenkový platobný rozkaz pod sp. zn. 29Zm/25/2009-57 zo 7.3.2011, v spojení s Rozsudkom Okresného súdu Košice I pod sp. zn. 30CbZm/8/2011-103 z 24.2.2012 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 3CoZm/8/2012-122. V rámci tohto konania súdny exekútor dňa 14.1.2014 vydal Upovedomenie o začatí exekúcie a upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie, v ktorom zakázal povinnému odo dňa doručenia tohto upovedomenia, t.j. podľa poštovej doručenky od 28.1.2014, nakladať so svojím majetkom, okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávnenej.

14. Žalovaný 1/ aj napriek vedomosti o zákaze nakladať so svojím majetkom, okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávnenej, dňa 4.3.2014 ako postupca Zmluvou o postúpení pohľadávky postúpil na Y. ako postupníka (v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka) svoju pohľadávku proti svojmu dlžníkovi G. v hodnote 132.777,67 EUR, ktorá mu vznikla z titulu vrátenia kúpnej ceny z neplatnej zmluvy o prevode nehnuteľnosti (v hodnote 132.777,67 EUR, ktorá mu bola priznaná Okresným súdom Košice II, rozsudkom pod sp. zn. 37C/179/2009-143 zo dňa 23.1.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 21.7.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn.č. 11 Co/192/2013-189 z 11.6.2014.

15. Dňa 27.1.2015 (práv. 27.1.2015) Okresný súd Košice I vyhlásil konkurz na majetok dlžníka G.16. Zo Znaleckého posudku č. 6/2017 N. zo dňa 24.4.2017, ktorý bol vypracovaný na základe zadania Okresného riaditeľstva policajného zboru v Košiciach, odboru Kriminálnej polície a ktorý bol do tohto sporu predložený žalobkyňou (26.7.2017) bolo zistené, že žalovaný 1/ nemal k 4.3.2014 majetok (okrem vkladnej knižky U. so zostatkom 10 EUR), pretože dňa 4.3.2014 postúpil svoju pohľadávku voči G. v menovitej hodnote 171.931,76 vrátane príslušenstva na postupníka Y. za cenu postúpenia 130.000 EUR, do ktorej započítal časť dlhu voči žalovanému 2/ (240.314,87 EUR), čím týmto započítaním pohľadávka na cene postúpenia zanikla a žalovaný 1/ nemal žiaden majetok, ktorým by bol schopný si plniť svoje ostatné splatné záväzky. Škoda vyčíslená pomerným uspokojením pohľadávok medzi veriteľmi zistenými v predmetnom trestnom konaní ku dňu 4.3.2014, ktorá vznikla postúpením a započítaním pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 4.3.2014, bola vo výške 111.761,67 EUR. Z Tabuľky 17-Výpočet pomerného uspokojenia vyplýva, že žalovaný 1/ bol dlžníkom voči viacerým veriteľom takto : Exekúcia 63/13 oprávnený P. na splatný záväzok v sume 186.248,72 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 4.850,34, oprávnený Y.i splatný záväzok v sume 34.410,42, ďalej z Exekúcie 1004/10 a zbytok pôžičky zo zmluvy, veriteľ Y. na splatný záväzok v sume 1.216.833,38 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 1.520,08 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 26.126.81 EUR, EX 1/2012 veriteľa N. na splatný záväzok 0 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 2.114,04 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok 507,37 EUR, Zmluva o postúpení pohľadávky /pôžičke, veriteľ Y., splatný záväzok 240 314,87 EUR, spolu splatný záväzok 1.712.927,03 EUR.

17. Právny zástupca oboch žalovaných v písomnom podaní zo dňa 26.4.2017 k predmetu sporu uviedol, že pri každom určujúcom výroku (v konkrétnom prípade neplatnosť postúpenia) sa predovšetkým vyžaduje preukázanie naliehavého právneho záujmu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. Uvádzaná pohľadávka nie je majetkom (ani hnuiteľným ani nehnuteľným), ktorý by podliehal exekúcii a teda zákazu nakladania podľa § 47 ods. 1 písm. b/ Ex. poriadku. V čase upovedomenia o začatí exekúcie z 14.1.2014 ešte nešlo dokonca ani o vykonateľnú ani o splatnú pohľadávku žalovaného 1/, v skutočnosti ešte ako kvalifikovaná ani neexistovala, tá bola prisúdená až 21.7.2014 a to už žalovanému v 2. rade. Nejde o odporovateľný právny úkon podľa § 42a ods. 1, 2 Občianskeho zákona, pretože ešte nešlo v čase postúpenia o reálnu pohľadávku, ktorá by mohla byť vymáhaná v exekučnom konaní, išlo o odplatné postúpenie so zápočtom skôr splatnej pohľadávky žalovaného 2/ voči žalovanému 1/. Žalovaný 2/ nie je žalovanému 1/ osobou blízkou (§ 116 a 117 OZ) a v čase postupovania pohľadávky žalovaný 2/ nemal len tušenie, že žalovaný 1/ má niečo dlhovať tretej osobe napr. žalobkyni, už absolútne nie, že by vedel o nejakom úmysle žalobkyňu alebo akéhokoľvek iného veriteľa ukrať. Dôkazné bremeno o opaku je na žalobkyni. Je vylúčená aplikácia § 42a ods. 5 písm. a/ Občianskeho zákona, ako je uvádzaný v žalobe, pretože dlžník, žalovaný 1/, neprevzal žiadny záväzok. Nakoniec podľa § 42b ods. 2 Občianskeho zákona pri nároku na odporovateľnosť právneho úkonu dlžník žalovaný 1/, nie je vecne pasívne legitimovaný.

P r á v n e posúdenie žaloby v časti o určenie **n e p l a t n o s t i** právneho úkonu :

18. Podľa § 80 O.s.p. (platný a účinný do 30.6.2016) návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä

- a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho);
- b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva;
- c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

19. Podľa § 137 CSP (platný a účinný od 1.7.2016) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

20. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácie konania, ak by boli v neprospech strany.

21. Podľa § 47 ods. 1 písm.b) Exekučného poriadku (v znení do 31.5.2014) exekútor poverený vykonaním exekúcie zakáže povinnému, aby odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nakladal so svojím majetkom, ktorý podľa ustanovení tohto zákona podlieha exekúcii okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávneného, jej príslušenstva a trov exekúcie v hotovosti alebo bezhotovostným prevodom z účtu v banke.

22. Procesným predpokladom úspešnosti či neúspešnosti určovacej žaloby je existencia naliehavého právneho záujmu. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení bude daný spravidla vtedy, ak by bez tohto určenia bolo žalobcovo právo ohrozené, alebo ak by sa bez tohto požadovaného určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Z toho vyplýva, že určovacia žaloba spravidla nebude opodstatnená (čo do naliehavého právneho záujmu) v prípadoch, keď možno žalovať priamo na splnenie povinností podľa § 80 písm. b) O.s.p. (teraz § 137 CSP). Určovacia žaloba má preventívny charakter a je opodstatnená najmä v prípadoch, keď k porušeniu práva ešte nedošlo a je daný naliehavý právny záujem na takomto určení.

23. Zákonné ustanovenie § 47 ods. 1 písm.b) Exekučného poriadku Exekučného poriadku ukladá súdnemu exekútorovi povinnosť zakázať povinnému nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, avšak neupravuje žiadnu sankciu za porušenie tohto zákazu. Z ustálené súdnej praxe vyplýva, že dôsledky porušenia všeobecného zákazu povinným pri nakladaní s majetkom v rámci exekúcie treba vyvodiť z ustanovenia § 42a a 42b Občianskeho zákonníka, t.j. sankciou je odporovateľnosť právneho úkonu, nie neplatnosť právneho úkonu.

24. Žalobkyňa sa po I. domáha určenia, že Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 4.3.2014 medzi žalovaným 1/ (ako postupcom) a žalovaným 2/ (ako postupníkom), predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vo výške 132.777,67 EUR je absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalovaný 1/ porušil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku tým, že aj napriek upovedomeniu o začatí exekúcie zo 14.1.2014 nakladal so svojím majetkom podliehajúcim exekúcii. Žalobkyňa svoj naliehavý právny záujem preukazuje vo vzťahu k žalovanému 1/ tým, že bez takéhoto rozhodnutia súdu nie je možné uspokojiť jej pohľadávku voči žalovanému 1/ pre jeho nemajetnosť.

25. Preto, keďže sa žalobkyňa samostatným výrokom domáha určenia absolútnej neplatnosti napadnutého právneho úkonu (zo 4.3.2014) z dôvodu, že žalovaný 1/ porušil svoju zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 47 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku, tak súd dospel k záveru, že žalobkyňa nemá pre takéto s a m o s t a t n é určenie naliehavý právny záujem, nakoľko právnym dôsledkom porušenia všeobecného zákazu povinným pri nakladaní s majetkom v rámci exekúcie je odporovateľnosť právneho úkonu, v rámci ktorého súd súčasne posúdi aj platnosť napadnutého právneho úkonu, bez potreby preukazovať naliehavý právny záujem, a bez potreby vyslovenia tejto skutočnosti samostatným výrokom v rozsudku.

26. Na základe týchto skutočností súd žalobu v časti o určení, že Zmluva o postúpení pohľadávky uzavretá dňa 4.3.2014 medzi žalovaným 1/ (ako postupcom) a žalovaným 2/ (ako postupníkom), predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vo výške 132.777,67 EUR je absolútne neplatným právnym úkonom, ako nedôvodnú zamietol.

27. Okrem toho súd považuje za potrebné uviesť aj to, že právne úkony dlžníka, ktoré dlžník robí so zámerom znemožniť alebo aspoň podstatne sťažiť veriteľom možnosť dosiahnuť uspokojenie ich pohľadávok sú podľa okolností konkrétneho prípadu buď absolútne neplatné (§ 39 OZ) pre rozpor s účelom zákona alebo pre obchádzanie zákona, alebo sú platné, ale ak sú urobené s úmyslom poškodiť veriteľa (in fraudem creditoris) sú odporovateľné.

28. Preto v prípade, ak by súd vyslovil neplatnosť právneho úkonu tak, ako sa žalobkyňa domáha, tak už by nebolo možné následne vysloviť neúčinnosť napadnutého právneho úkonu, čoho sa domáha II. výrokom, nakoľko na neplatný právny úkon sa hľadá, ako keby vôbec nebol urobený. Z toho vyplýva, že za neúčinný právny úkon možno vyhlásiť len platný právny úkon. Keďže pri rozhodovaní o neúčinnosti právneho úkonu má prednosť posúdenie platnosti/či neplatnosti právneho úkonu, tak prípadné zistenie o tom, že právny úkon je neplatný, okrem iného za následok, že odporovacej žalobe súd nemôže vyhovieť.

Stanoviská zo súdnej praxe :

29. Sankciou za porušenie zákazu nakladať s majetkom podliehajúcim exekúcii povinným, uloženého mu súdnym exekútorom v upovedomení o začatí exekúcie, je odporovateľnosť právneho úkonu podľa § 42a a 42b Občianskeho zákonníka (Najvyšší súd Slovenskej republiky 4 Cdo 107/2007).

30. Neplatný právny úkon nemá žiadne právne následky, bolo by preto úplne nadbytočné domáhať sa určenia jeho neúčinnosti voči veriteľovi (Najvyšší súd SR z 24.1.2003 sp. zn. 2 Cdo 110/2002).

31. Ak zákon určité konanie dlžníka za stanovených podmienok sankcionuje odporovateľnosťou právneho úkonu nemôže byť to isté konanie za tých istých podmienok sankcionované neplatnosťou právneho úkonu (právny úkon, ktorý nie je platný a ktorý teda nevyvoláva žiadne právne účinky, nemôže naplniť jeden zo základných predpokladov odporovateľnosti, a teda ukrátenie uspokojenia pohľadávok dlžníkových veriteľov (Najvyšší súd ČR, sp. zn. 21 Cdo 2426/1999).

32. Inak by sa nemohol prakticky uplatniť inštitút odporovateľnosti právnych úkonov, čím by bol popretý jeho účel a zmysel, ktorým je občianskoprávna ochrana veriteľa brániť sa účinkom takých právnych úkonov dlžníka, ktoré sú vykonávané na ukrátenie veriteľa (Najvyšší súd SR, sp. zn. 4 Cdo 163/2007).

33. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním žaloby a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 8.8.2009 sp. zn. 3Cdo/300/2008).

P r á v n e posúdenie žaloby v časti o určenie neúčinnosti právneho úkonu :

34. Podľa §42a ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31.5.2014, ďalej v texte len „Občianskeho zákonníka“) veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

35. Podľa §42a ods.2 Občianskeho zákonníka odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

36. Podľa §42b ods.1 Občianskeho zákonníka právo odporovať právnym úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

37. Podľa §42b ods.4 Občianskeho zákonníka právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

38. Predmetom posúdenia zostalo určenie, či právny úkon - Zmluva o postúpení pohľadávky zo 4.3.2014, ktorá bola uzavretá medzi žalovaným 1/ ako postupcom a žalovaným 2/, ako postupníkom je právne neúčinná voči žalobkyňi z dôvodu, že žalovaný 1/ sa takýmto spôsobom zbavil majetku, z ktorého sa mohla žalobkyňa v exekučnom konaní (Ex 63/13) uspokojiť.

39. Po posúdení formálnych a materiálnych náležitostí posudzovaného právneho úkonu - Zmluvy o postúpení pohľadávky zo 4.3.2014 (medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/) predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávky vo výške 132.777,67 EUR v zmysle § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka, súd dospel k záveru, že ide o platný právny úkon, na základe čoho súd posúdil jej neúčinnosť.

40. Odporovacia žaloba nie je určovacou žalobou v zmysle § 80 O.s.p. (teraz § 137 CSP), preto žalobkyňa v tomto spore nemusí preukazovať naliehavý právny záujem, nakoľko právny naliehavý

záujem na takomto určení vyplýva priamo zo zákona, z ust. §42a ods.1 Občianskeho zákonníka. Súd totiž o určení relatívnej neúčinnosti napadnutého právneho úkonu rozhoduje konštitutívne, a teda, odporovateľný právny úkon sa stáva neúčinným až momentom právoplatného rozhodnutia súdu.

41. Podľa §42b ods.2 Občianskeho zákonníka právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

42. Pasívna vecná legitímácia v konaní o odporovanie právneho úkonu je daná podľa § 42b Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, právo odporovať právnomu úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech (ods.2), ale aj proti tomu, kto s dlžníkom dojednal odporovateľný právny úkon (ods.3).

43. Predmetom súdneho konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu nie je vzťah medzi veriteľom a dlžníkom, ale vzťah medzi veriteľom a osobou, v prospech ktorej bol právny úkon urobený alebo ktorej vznikol z odporovaného úkonu prospech, žalovaným v takomto konaní bude teda subjekt, ktorý mal z odporovaného právneho úkonu dlžníka prospech.

44. Zo skutkových okolností vyplývajúcich zo Zmluvy o postúpení pohľadávky (zo 4.3.2014) vyplýva, že osobou pasívne legitimovanou v tomto spore má byť ten, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech, resp. kto s dlžníkom žalobkyne (t.j. so žalovaným 1/) dojednal odporovateľný právny úkon, a to žalovaný 2/.

45. Na základe toho súd dospel k záveru, že žalovaný 1/ v žalobe o určenie neúčinnosti právneho úkonu (Zmluvy o postúpení pohľadávky zo 4.3.2014) nie je pasívne legitimovanou osobou, preto žalobu v tejto časti voči žalovanému 1/ ako nedôvodnú zamietol.

46. Predpokladmi úspešného odporovania právnomu úkonu dlžníka podľa §42b ods.1 Občianskeho zákonníka, ktoré musí veriteľ preukázať sú po 1. vymáhateľnosť svojej pohľadávky voči dlžníkovi, po 2. skutočnosť, že konkrétny právny úkon dlžníka ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa, po 3. úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa ak žalovanému (druhej strane odporovaného právneho úkonu) musel byť úmysel dlžníka odporovaným právnym úkonom ukrátiť veriteľa známy, teda že o ňom vedel alebo musel vedieť a po 4. skutočnosť, že právny úkon dlžník urobil v posledných troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby.

47. Z hľadiska lehoty na podanie žaloby, t.j. troch rokov po urobení napadnutého právneho úkonu dlžníkom, ide o tzv. prekluzívnu lehotu, ktorú súd skúma ex offa.

48. Keďže napadnutý právny úkon dlžníka Zmluva o postúpení pohľadávky je zo dňa 4.3.2014 a žalobkyňa žalobu podala na tunajšom súde dňa 17.9.2014, tak je zrejmé, žalobu podala v zákonnej lehote v zmysle §42a ods.2 Občianskeho zákonníka.

49. Veriteľom môže byť len ten, kto má voči dlžníkovi pohľadávku. Táto pohľadávka musela aspoň vo forme budúcej pohľadávky existovať už v dobe, kedy k odporovanému právnomu úkonu došlo. Vymáhateľnú pohľadávku môžeme teda charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, pohľadávku, ktorej sa možno domáhať na súde. Na rozdiel od toho je vykonateľnou taká pohľadávka, ktorú možno exekvovať, ktorej majiteľovi (alebo jeho právnomu predchodcovi) teda svedčí vykonateľné rozhodnutie súdu alebo iný exekučný titul.

50. Na preukázanie skutočnosti, že žalobkyňa mala (ako veriteľ) v zmysle §42a ods.1 Občianskeho zákonníka voči svojmu dlžníkovi (žalovanému 1/) vymáhateľnú pohľadávku boli na návrh žalobkyne vykonané dôkazy, a to Zmenkový platobný rozkaz sp. zn. 29Zm/25/2009-57 zo 7.3.2011, (ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.8.2013, a vykonateľnosť dňa 7.8.2013), v spojení s Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 30CbZm/8/2011-103 z 24.2.2012 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3CoZm/8/2012-122 z 25.4.2013, z ktorých súd mal preukázané, že žalovaný 1/ bol súdom právoplatne zaviazaný zaplatiť žalobkyňu zmenkovú sumu 132.775,68 EUR spolu s 6 % úrokom ročne od 20.6.2007 do zaplatenia, ako aj náhradu trov konania.

51. Ďalej je nesporné, že dňa 14.1.2014 súdny exekútor Y. pod sp.zn. Ex 63/13 v prospech žalobkyne ako oprávnenej, a v neprospech žalovaného 1/ ako povinného, na vymożenie peňažnej pohľadávky vo výške 132.775,68 EUR dňa 14.1.2014 vydal Upovedomenie o začatí exekúcie a upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie, v ktorom zakázal povinnému odo dňa doručenia tohto upovedomenia (od 28.1.2014), nakladať so svojím majetkom, okrem nakladania za účelom uspokojenia pohľadávky oprávnenej.

52. Žalovaný 1/ (ako postupca) aj napriek tomu dňa 4.3.2014 previedol na žalovaného 2/ (postupníka) Zmluvou o postúpení pohľadávky svoju pohľadávku v hodnote 132.777,67 EUR, ktorú mal voči svojmu dlžníkovi G. (z titulu vrátenia kúpnej ceny z neplatnej zmluvy o prevode nehnuteľností), za

dohodnutú odplatu 130.000 EUR, realizovanej zápočtom voči vzájomnej pohľadávke žalovaného 2/ voči žalovanému 1/, vzniknutej na základe pôžičky poskytnutej žalovanému 1/ dňa 22.3.2005.

53. Z tohto skutkového stavu teda jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa mala k 7.8.2013 vykonateľnú pohľadávku (podľa právoplatných a vykonateľných súdnych rozhodnutí), a bolo tomu tak aj v čase vykonania napadnutého právneho úkonu (4.3.2014), preto je preukázané, že žalobkyňa mala voči žalovanému 1/ vymáhateľnú pohľadávku v zmysle § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka v hodnote 132.777,67 EUR s príslušenstvom. Z hľadiska vecnej legitímácie dokonca na podanie odporovacej žaloby by žalobkyni postačovalo, aby pohľadávka voči dlžníkovi bola vymáhateľná aspoň v dobe rozhodovania súdu o podanej odporovacej žalobe.

Stanovisko zo s ú d n e j p r a x e :

54. Pojem „vymáhateľný“ nie je možné interpretovať tak, že právo veriteľa uplatniť odporovaciu žalobu sa spája len s pohľadávkou priznanou vykonateľným rozhodnutím (exekučným titulom), ale tak, že ide o vymáhateľnú pohľadávku, teda takú, ktorú možno úspešne vymáhať pred súdom v základnom konaní (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. decembra 1999, sp.zn. 3 Cdo 102/99).

55. Ďalej bolo vykonané dokazovanie na zistenie, či napadnutým právnym úkonom - Zmluvou o postúpení pohľadávky zo 4.3.2014 dlžník ukrátil uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa.

56. Žalobkyňa v spore predložila súdu dôkaz, Znalecký posudok č. 6/2017 N. zo dňa 24.4.2017, ktorý bol vypracovaný na základe zadania Okresného riaditeľstva policajného zboru v Košiciach, odboru Kriminálnej polície, z ktorého vyplýva záver, že žalovaný 1/ nemal ku dňu 4.3.2014 žiaden ďalší majetok (okrem vkladnej knižky U. so zostatkom 10 EUR), pretože dňa 4.3.2014 postúpil svoju pohľadávku voči G. v menovitej hodnote 171.931,76 vrátane príslušenstva na postupníka Y. za cenu postúpenia 130.000 EUR, do ktorej započítal časť dlhu voči žalovanému 2/ (240.314,87 EUR), čím týmto započítaním pohľadávka na cene postúpenia zanikla a žalovaný 1/ nemal žiaden majetok, ktorým by bol schopný si plniť svoje ostatné splatné záväzky, ktoré mal voči ďalším veriteľom, a to : Exekúcia 63/13 oprávnený P. na splatný záväzok v sume 186.248,72 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 4.850,34, oprávnený Y. splatný záväzok v sume 34.410,42, ďalej z Exekúcie 1004/10 a zbytok pôžičky zo zmluvy, veriteľ Y. na splatný záväzok v sume 1.216.833,38 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 1.520,08 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 26.126,81 EUR, EX 1/2012 veriteľa N. na splatný záväzok 0 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok v sume 2.114,04 EUR, oprávnený Y. na splatný záväzok 507,37 EUR, Zmluva o postúpení pohľadávky /pôžičke, veriteľ Y. splatný záväzok 240 314,87 EUR, spolu splatný záväzok 1.712.927,03 EUR.

57. Keďže postúpením pohľadávky dňa 4.3.2014 došlo zo strany žalovaného 1/ k neekvivalentnému právnemu úkonu, nakoľko postúpil pohľadávku v sume zodpovedajúcej pohľadávke žalobkyne na žalovaného 2/ bez primeraného protiplnenia, keďže odplata za postúpenie bola vykonaná zápočtom v dôsledku čoho zostal žalovaný 1/ nemajetný, bola týmto spôsobom zmarená možnosť hoc aj pomerného uspokojenia žalobkyne, ako veriteľa, v dôsledku čoho došlo k objektívnemu zmenšeniu majetku žalovaného 1/.

58. Zo znaleckého posudku vyplynulo, že postúpením pohľadávky sa žalovaný 1/ zbavil svojich aktív, na základe čoho došlo nielen k zmenšeniu majetku žalovaného 1/, ako dlžníka, ale aj k situácii, keď v dôsledku toho žalovaný 1/ už nemal žiaden ďalší majetok, ktorý by sám o sebe postačoval k tomu, aby sa z neho žalobkyňa, ako veriteľ uspokojila.

59. Z toho vyplýva záver, že právnym úkonom dlžníka, postúpením pohľadávky dňa 4.3.2014 došlo zo strany žalovaného 1/ k ukráteniu uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky žalobkyne, ako svojho veriteľa.

Stanoviská zo s ú d n e j p r a x e :

60. Dlžníkove právne úkony ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky veriteľa najmä vtedy, ak vedú k zmenšeniu majetku dlžníka a ak v dôsledku nich vzniknuté zmenšenie majetku má súčasne za následok, že veriteľ nemôže dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z majetku dlžníka, pričom ak by nebolo týchto úkonov, mohol by svoju pohľadávku z majetku dlžníka uspokojiť. K ukráteniu uspokojenia pohľadávky veriteľa teda nemôže dôjsť, ak dlžník vlastní napriek odporovanému právnemu úkonu a ďalším svojim dlhom taký majetok, ktorý stačí k tomu, aby sa z neho veriteľ uspokojil (NS ČR sp. zn. 21 Cdo 2791/99).

61. V konaní o odporovacej žalobe musí byť preto záver, že napadnutý právny úkon je úkonom ekvivalentným, vždy bezpečne preukázaný, a to nielen odkazom na samotné znenie právneho úkonu, ale zistením, že za plnenie, ktoré ním dlžník stratil, nadobudol iné plnenie skutočne ekvivalentnej povahy (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 21 Cdo 2426/1999).

62. Bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že dlžníkove právne úkony ukracujú uspokojenie jeho pohľadávky nesie veriteľ (rozhodnutia NS ČR sp. zn. 21 Cdo 549/2001, sp. zn. 30 Cdo 2435/2006).

63. Napokon sa súd zaoberal aj posúdením úmyslu žalovaného 1/, ako dlžníka, a súčasne aj úmyslu, resp. vedomosti druhej strany napadnutého právneho úkonu, žalovaného 2/.

64. Čo sa týka úmyslu žalovaného 1/, ako dlžníka, tak tento bol jednoznačne preukázaný a vyplýva z rozsudku Okresného súdu Košice II. sp.zn.č.4T/23/11 zo dňa 28.3.2011, v ktorom bol žalovaný 1/ trestným súdom uznaný vinným a odsúdený za prečin poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm.a), ods. 4 Tr. Zákona, ktorého sa dopustil voči žalobkyni tým, že ako dlžník vo vzťahu k žalobkyni po splatnosti po 19.6.2007 svojho záväzku vyplývajúceho zo zmenky na sumu 4.000.000,-Sk (132.775,67 EUR) zmaril uspokojenie svojho veriteľa tým, že dňa 25.7.2007 zmluvou o prevode obchodného podielu svoj obchodný podiel (100%) v spol. sk W. previedol na svoju T. dňa 30.7.2007 zmluvou o prevode obchodného podielu previedol svoj obchodný podiel (25%) v spol. W. na svoju T., a napokon, dňa 31.10.2007 darovacou zmluvou previedol na svojho U. nehnuteľnosti zapísané na I., v katastrálnom území X.65. Z uvedeného je možné vyvodiť rovnaký úmysel žalovaného 1/ aj pri uzatváraní Zmluvy o postúpení pohľadávky dňa 4.3.2014 so žalovaným 2/, cieľom ktorého malo byť ukrátenie žalobkyne, ako svojho veriteľa.

66. Žalobkyňa k úmyslu, resp. vedomosti žalovaného 2/ tvrdila, že za pohľadávku žalovaného 1/ nebolo zo strany žalovaného 2/ poskytnuté reálne protiplnenie (za prevod pohľadávky na žalovaného 2/), ďalej že dňa 22.3.2005 išlo iba o údajné poskytnutie pôžičky žalovaným 2/ pre žalovaného 1/, a že právny úkon postúpenia a súčasného započítania vzájomných pohľadávok žalovaného 1/ a žalovaného 2/ bol vykonštruovaný, ktorého účelom bolo ukrátiť žalobkyňu a spôsobiť tým nemožnosť uspokojenia jej vymáhanej pohľadávky v predmetnom exekučnom konaní.

67. Na tieto skutkové tvrdenia však žalobkyňa neoznačila žiadne dôkazy.

68. Nebolo v spore preukázané, že súčasne aj druhej strane odporovateľného právneho úkonu, t.j. žalovanému 2/, bol úmysel žalovaného 1/ odporovaným právnym úkonom ukrátiť svojho veriteľa (žalobkyňu) známy, t.j. že o tomto úmysle žalovaného 1/ v čase, kedy bol právny úkon urobený (4.3.2014), vedel alebo musel vedieť.

69. Z tohto dôvodu súd nemohol žalobe vyhovieť, preto ju v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

Stanoviská zo s ú d n e j p r a x e :

70. Zo súdnej praxe vyplýva že ustanovenie § 42a ods. 2 OZ neviaže odporovateľnosť právneho úkonu dlžníka na ukrátenie uspokojenia konkrétnej vymáhateľnej pohľadávky, preto je irelevantné, či úmysel dlžníka smeroval k ukráteniu všetkých jeho veriteľov alebo len niektorých z nich, prípadne či dlžník urobil právny úkon, bez toho, že by jeho úmysel ukrátiť svojich veriteľov vôbec smeroval voči konkrétnym osobám, ktoré proti nemu majú pohľadávku.

71. Existencia úmyslu dlžníka, ako aj druhej strany, resp. vedomosť druhej strany o tomto úmysle sa relatívne obtiažne preukazuje aj v prípade jej existencie. Pokiaľ veriteľ jednoznačne nepreukáže existenciu úmyslu ukrátiť veriteľa realizovaným právnym úkonom, resp. vedomosť druhej strany o takomto úmysle, nie je splnená základná podmienka, aby mohol súd takejto žalobe vyhovieť (rozsudok Krajského súdu Nitra, sp. zn. 15Cod/239/2005 zo dňa 26.4.2006).

72. Podľa § 42a ods.5, písm.a) Občianskeho zákonníka odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, na ktorého základe prevzal záväzok bez primeraného protiplnenia, a to najmenej vo výške určenej znaleckým posudkom alebo odborným odhadom, a ktorý spôsobil, že dlžník sa stal vo vzťahu k ďalším veriteľom platobne neschopným.

73. Tvrdenie právneho zástupcu žalobkyne o tom, že došlo k ukráteniu žalobkyne s odvolaním sa na skutočnosť, že žalovaný 1/ prevzal záväzok bez protiplnenia podľa § 42a ods.5, písm.a) OZ je nepreukázané a máťuce, pretože napadnutým právnym úkonom Zmluvou o postúpení pohľadávky zo 4.3.2014 došlo k právnomu úkonu postúpenia peňažnej pohľadávky zo žalovaného 1/ na žalovaného 2/, nie však k právnomu úkonu prevzatíu záväzku, alebo dlhu žalovaným 1/.

Z právnej teórie k danej problematike:

74. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom, cedentom) a treťou osobou (postupníkom, cesionárom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to buď za odplatu, alebo bezodplatne.

75. Prevzatie dlhu spočíva v tom, že do trvajúceho právneho pomeru nastúpi namiesto dlžníka (§ 531 ods. 1 OZ) tretia osoba, preberateľ. Charakter pôvodného záväzku sa nemení. S poukazom na § 267 ods. 2 OBZ, vo vzťahoch upravených týmto zákonom neplatia ustanovenia § 49 OZ, podľa ktorého účastník, ktorý uzavrel zmluvu v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, má právo od zmluvy odstúpiť. Preto žalovaný v 1. rade nemohol použiť ako dôvod odstúpenia od zmluvy konanie v tiesni,

resp. prevzatie dlhu za nápadne nevýhodných podmienok (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Obo 93/2008, z 20.5.2009).

Trovy konania :

76. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

77. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

78. Podľa § 262 ods.2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

79. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

80. V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 CSP). Aplikácia ustanovenia § 257 CSP pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď síce sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania podľa § 255a nasl. CSP, súd však dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Jednou zo skupín prípadov, v ktorých aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy, sú prípady charakteristické sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch súd zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane alebo o nepriznaní čiastočnom, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu SR z 8. decembra 2011, sp. zn. II. ÚS 563/2011-14).

81. Podľa zásad o náhrade trov konania a §255 a § 257 CSP súd nepriznal stranám sporu nárok na náhradu trov sporu z dôvodu, že tzv. iné okolnosti tohto prípadu, súd považuje za dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré spočívajú v skutočnosti, že žalobkyňa nebola finančne uspokojená svojím dlžníkom nie zo svojej viny, ale v dôsledku zavineného konania žalovaného 1/, a v konaní pred súdom jednoznačne nepreukázala svoj nárok v dôsledku sťaženej dôkaznej situácie voči žalovanému 2/.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Košice I., v 3 písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Podľa ust. § 365 ods.1 CSP odvolacie dôvody odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods.2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods.3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. - o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).